DISCRIMINATION PRACTICES IN THAI SCHOOLS EXPERIENCED BY UNDERPRIVILEGED CHILDREN: A CASE STUDY OF CHILDREN OF THE HUMAN DEVELOPMENT FOUNDATION (HDF) KLONG TOEY, BANGKOK, THAILAND

PORNSUREE JAMSRI

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
(HUMAN RIGHTS)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY
2006

ISBN 974-04-7942-1
COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

การถูกเลือกปฏิบัติต่อเด็กด้อยโอกาสในโรงเรียน: กรณีศึกษา เด็กของมูลนิธิส่งเสริมการพัฒนาบุคคล (เอช ดี เอฟ) คลองเตย, กรุงเทพ, ประเทศไทย (DISCRIMINATION PRACTICES IN THAI SCHOOLS EXPERIENCED BY UNDERPRIVILEGED CHILDREN: A CASE STUDY OF CHILDREN OF THE HUMAN DEVELOPMENT FOUNDATION (HDF) KLONG TOEY, BANGKOK, THAILAND)

พรสุรีย์ แจ่มศรี 4637990 GRHR/M

ศศ.ม. (สิทธิมนุษยชน)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: ศรีประภา เพชรมีศรี, Ph.D., ผุสดี ตามไท, Ph.D.

บทคัดย่อ

งานวิจัยชิ้นนี้ เป็นการวิจัยการถูกเลือกปฏิบัติเกี่ยวกับสิทธิในการศึกษา ที่สร้างความเจ็บปวดให้กับเด็กด้อยโอกาสซึ่งอาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ คือ มูลนิธิการส่งเสริมการพัฒนาบุคคล คลองเตย กรุงเทพฯ สลัมที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ความแตกแยกของครอบครัวและปัญหาต่างๆ อันเนื่องมาจากความยากจน เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้แด็กเหล่านั้นต้องเติบโตในสถานสงเคราะห์ การวิจัย เน้นที่การศึกษานโยบายต่างๆ และ กฎหมายไทยและกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะการต่อต้านการเลือกปฏิบัติ รวมถึงรูปแบบและลักษณะของการเลือกปฏิบัติที่เด็กต้องเผชิญ จากความพยายามที่จะเข้าถึงสิทธิในการศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจในการพัฒนามนุษย์ และการวิเคราะห์ว่าการปฏิรูปการศึกษาจะนำไปสู่การขจัดการเลือกปฏิบัติได้หรือไม่ ทั้งนี้ในการศึกษา ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสังเกตพฤติกรรมเป็นหลัก

ผลการศึกษาพบว่า แม้ว่าเด็กกลุ่มนี้จะได้มีโอกาสเข้าเรียนในโรงเรียนทั้งของรัฐ และเอกชน แต่กลับต้องเผชิญกับการถูกเลือกปฏิบัติมากกว่าเด็กทั่วไปด้วยเหตุที่เป็นเด็กด้อยโอกาส ทัศนคติในแง่ลบที่ครูมีต่อเด็กเหล่านี้เป็นตัวก่อให้เกิดการเลือกปฏิบัติบนฐานของสถานะทางสังคมของเด็กๆ ซึ่งถือว่าเป็นการขัดต่อหลักการและกฎหมายว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ทั้งระหว่างประเทศและกฎหมายไทย การละเมิดเกิดจากทั้งครูและเพื่อน การละเมิดเกิดขึ้นหลากหลายรูปแบบ ทั้งทางกายและทางวาจา เช่นการเฆี่ยนตีด้วยไม้เรียว มือ และเท้าตามส่วนต่างๆของร่างกายเด็ก ส่วนทางวาจา ออกมาในรูปของการใช้คำหยาบคาย และคำพูดที่ทำให้เด็กเจ็บปวด พฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กที่แสดงให้เห็นในกรณีศึกษานี้ เป็นที่เข้าใจได้ว่า เป็นผลสะท้อนของการตอบโต้ในแง่ลบของเด็ก ซึ่งเกิดจากการถูกกระทำบนพื้นฐานของการเลือกปฏิบัติจากผู้อื่น การศึกษาได้ข้อสรุปว่า การปฏิรูปการศึกษาที่ดำเนินอยู่ไม่ได้แก้ปัญหาการเลือกปฏิบัติต่อเด็กด้อยโอกาส เพราะไม่ได้มีการปฏิบัติอย่างจริงจังและไม่มีกลไกใดๆ ที่จะประกันหรือติดตามให้มีการปฏิบัติอย่างแท้จริง

121 หน้า. ISBN 974-04-7942-1

DISCRIMINATION PRACTICES IN THAI SCHOOLS EXPERIENCED BY UNDERPRIVILEGED CHILDREN: A CASE STUDY OF CHILDREN OF THE HUMAN DEVELOPMENT FOUNDATION (HDF) KLONG TOEY, BANGKOK, THAILAND

PORNSUREE JAMSRI 4637990 GRHR/M

M.A. (HUMAN RIGHTS)

THESIS ADVISORS: SRIPRAPHA PETCHARAMESREE, Ph.D., PUSADEE TAMTHAI, Ph.D.

ABSTRACT

This study investigates the discrimination in education suffered by underprivileged children residing at a Child Welfare Home (CWH), the Human Development Foundation (HDF), in the largest slum in Bangkok, Thailand. Broken families and problems caused by poverty are the main reasons for the children's placement in the CWH. The elements protecting against discrimination in Thai laws and policies and International Human Rights Laws (IHRL) regarding the right to education were investigated as to their benefit or lack thereof to underprivileged children. The children have their basic needs met at the CHW and are entitled to get an education, a significant factor for human development.

Nevertheless, when they attend community public and private schools they experience discrimination as underprivileged children. The negative attitude towards underprivileged children forms the discrimination against them on the grounds of social status, which is against International Human Rights Laws (IHRL) as well as domestic laws. Underprivileged children need understanding from everyone but some teachers and peers are the main perpetrators in terms of violation of their human rights. Their rights are not fully respected as a variety of abusive incidents identified by the children show. Discrimination practices towards them takes various forms as physical abuse by teachers using sticks, hands, and feet striking on different parts of the children's bodies and verbal abuse using rude, demeaning words. Aggressive behaviour by the case study children is understood as the outcome of discrimination reflecting the negative actions toward them from others.

Discrimination has a serious impact on children's development for their whole life. Because there is no adequate oversight, it is open to chance that these discrimination practices will continue in schools. Although there are legal instruments to protect children's rights, these do not work because the implementation process is not in place. Also, underprivileged children accept the abuse that occurs to them as part of their life from an early age. Ultimately, their right to education can hardly be achieved if the discrimination practices continue in schools. The consideration of whether Thai education reform can be a tool to eradicate discrimination towards underprivileged children is also analysed in this study.

KEY WORDS: DISCRIMINATION / UNDERPRIVILEGED CHILDREN / RIGHT TO EDUCATION / HUMAN DEVELOPMENT FOUNDATION / EDUCATION REFORM

121 P. ISBN 974-04-7942-1